

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Vejnara a soudců JUDr. Lucie Bičákové a JUDr. Michala Prince, ve věci

žalobkyně: **Správa železnic, státní organizace**, IČO 70994234
sídlem Dlážděná 1003/7, 110 00 Praha 1

za účasti: 1) **České dráhy, a. s.**, IČO 70994226
sídlem Nábřeží L. Svobody 1222, 110 15 Praha 1

2) **PKP CARGO INTERNATIONAL a. s.**, IČO 47675977
sídlem Hornopolská 3314/38, 702 62 Ostrava
zastoupená advokátem Mgr. Tomášem Kravčíkem
sídlem Občanská 1115/16, 710 00 Ostrava - Slezská Ostrava

3) **PDV RAILWAY a. s.**, IČO 22792597
sídlem Blahoslavova 937/62, 400 01 Ústí nad Labem

o žalobě podle části páté zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, o nahrazení rozhodnutí Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře,
k odvolání žalobkyně proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 31. ledna 2023, č. j. 19 C 99/2018-299

takto:

- I. Usnesení soudu I. stupně **se potvrzuje.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením soud I. stupně zastavil řízení (výrok I), o nákladech řízení rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na jejich náhradu (výrok II), konstatoval, že žalobkyně může podat žalobu proti rozhodnutí správního orgánu ve správním soudnictví ve lhůtě jednoho měsíce ode dne, kdy rozhodnutí o zastavení řízení nabude právní moci, a to k Městskému soudu v Praze (výrok III), a rozhodl také o vrácení soudního poplatku žalobkyni ve výši 2 000 Kč (výrok IV).
2. Takto rozhodl v řízení, ve kterém se žalobkyně domáhala přezkumu rozhodnutí správního orgánu, Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře („dále jen ÚPDI“), ze dne 3. 8. 2018, č. j. UPDI-2280/18-OPDI-SPR/AZ, sp. zn. UPDI-RPD0003/17, a prvostupňového rozhodnutí Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře ze dne 21. 3. 2018, č. j. UPDI-0474/18-OPDI-SPR/AZ, č. j. UPDI-RPD003/7, vydaných podle § 34e zák. č. 266/1994 Sb., o drahách (dále jen „ZoD“). Věcnou příslušnost soudu I. stupně žalobkyně dovozovala ze závěrů tehdejší rozhodovací praxe vyšších soudů (reprezentované rozhodnutím Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 1 As 285/2014 a usnesením zvláštního senátu ve věci sp. zn. Konf 3/2015), podle níž se přezkum rozhodnutí správního orgánu vydaného podle § 34e ZoD řídil částí pátou zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“).

3. Soud I. stupně odkázal na § 244 odst. 1, § 7 odst. 1 a 2, § 104b odst. 1, věta první o. s. ř. Uvedl, že účastníci se k postupu dle § 104b odst. 1 o. s. ř. vyjádřili v soudem poskytnuté lhůtě (žalobkyně podáním ze dne 15. 12. 2022, účastník České dráhy, a. s. podáním ze dne 14. 12. 2022, účastník PKP CARGO INTERNATIONAL a. s. podáním ze dne 28. 12. 2022, účastník PDV RAILWAY a. s. se nevyjádřil).
4. Věc pak soud I. stupně uzavřel tak, že ač pohledem dřívější judikatury bylo na místě pohlížet na dotčené rozhodnutí jako na rozhodnutí v soukromoprávní věci (k tomu se ostatně přihlásil i Městský soud v Praze jako soud odvolací ve svém rozhodnutí ze dne 19. 11. 2019, č. j. 29 Co 362/2019-114), novelou ZoD (zákonem č. 426/2021 Sb.) zákonodárce doplnil do § 65a ZoD odstavec 2, podle něhož k soudnímu přezkumu rozhodnutí Úřadu vydaného podle tohoto zákona jsou příslušné soudy jednající a rozhodující ve správním soudnictví. Nově je tedy otázka soudní příslušnosti k přezkumu dotčeného rozhodnutí vyřešena zákonnou úpravou, a to ve prospěch soudů ve správním soudnictví (nikoliv v řízení podle části páté o. s. ř.). Zákonodárce v přechodných ustanoveních zákona č. 426/2021 Sb. pamatoval pouze na správní řízení vedená podle ZoD (podle čl. II. bod 11. zák. č. 426/2021 Sb., řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle zákona č. 266/1994 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona). Co do časové působnosti procesních předpisů je přitom na místě vycházet ze zásady, podle níž tyto předpisy působnosti nabývají dnem své účinnosti, ode dne účinnosti zákona se v již probíhajících řízeních postupuje podle nové právní úpravy (případná odchylka by musela být upravena v přechodných ustanoveních, k čemuž však zákonodárce nepřistoupil).
9. Nelze také přehlédnout, že Evropská komise ve vyjádření ze dne 30. 8. 2021 ke spojeným věcem C-221/21 a C-222/21 navrhla Soudnímu dvoru, aby na předběžné otázky položené Obvodním soudem pro Prahu 1 ve věci C-221/21 a věci C-222/21 odpověděl tak, že článek 56 odst. 10 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/34/EU ze dne 21. 11. 2012 o vytvoření jednotného evropského železničního prostoru musí být vykládán v tom smyslu, že brání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je právní úprava dotčená ve věci v původním řízení, podle níž některá rozhodnutí regulačního subjektu zřízeného podle čl. 55 odst. 1 uvedené směrnice spadající do působnosti jejího čl. 56 odst. 1 podléhají novému projednání občanskoprávními soudy podle části páté českého občanského soudního řádu, které nahrazují rozhodnutí regulačního subjektu svým vlastním rozhodnutím. Usnesením Soudního dvora Evropské Unie ze dne 2. 5. 2022, o spojených věcech C-221/21, Správa železnic, státní organizace a C-222/21, České dráhy, a. s. bylo rozhodnuto, že žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podané Obvodním soudem pro Prahu 1 jsou nepřijatelné. Ze shora uvedeného plyne, že i podle vyjádření Evropské komise je nové projednání dotčeného rozhodnutí správního orgánu občanskoprávními soudy v řízení podle části páté o. s. ř. v rozporu s čl. 56 odst. 10 směrnice Evropského parlamentu a Rady (dále jen „směrnice“) č. 2012/34/EU ze dne 21. 11. 2012.
10. PKP CARGO INTERNATIONAL a. s. při formulaci výhrady k postupu soudu spočívajícímu v zastavení řízení připomínal zásadu perpetuatio fori opírající se o § 11 odst. 1 o. s. ř. Věcná příslušnost jako podmínka řízení se posuzuje podle okolností, které tu jsou v den zahájení řízení, a trvá až do skončení řízení. Soud je však povinen kdykoliv za řízení vyvodit závěry z neexistence své věcné příslušnosti, kdy, jak vyložil shora, závěry dřívější rozhodovací praxe byly překonány (a jsou neaplikovatelné). Nezbylo proto, než opětovně posoudit otázku věcné (ne)příslušnosti. Ostatně potřebu opětovného posouzení této otázky připomínal i Městský soud v Praze v usnesení ze dne 20. 8. 2021, č. j. 29 Co 221/2021-235 (body 13., 14. odůvodnění). K soudnímu přezkumu dotčeného rozhodnutí správního orgánu jsou příslušné soudy rozhodující ve správním soudnictví, nikoliv podepsaný soud v řízení podle části páté o. s. ř., a bylo proto na místě řízení zastavit (výrok I.). Současně s tím bylo třeba žalobkyni poskytnout poučení ve smyslu § 104b odst. 1, věta druhá o. s. ř., tj. poučení o možnosti podat žalobu proti rozhodnutí správního orgánu ve správním

soudnictví (výrok III.). O náhradě nákladů řízení soud I. stupně rozhodl ve výroku pod bodem II., a to podle § 146 odst. 1, písm. b) o. s. ř., když neshledal, že by bylo na místě postupovat dle § 146 odst. 2, věty první o. s. ř. (žalobkyně se při podání řídila závěry dřívější rozhodovací praxe, nemohla předjímat změny, které v mezidobí nastaly). V návaznosti na zastavení řízení před prvním jednáním bylo na místě rozhodnout o vrácení sníženého poplatku za žalobu žalobkyni, a to postupem dle § 10 odst. 3 zák. č. 549/1991 Sb., po zohlednění zákonné srážky činící 1 000 Kč (výrok IV.).

4. Proti tomu usnesení podala žalobkyně včasné a přípustné odvolání. Namítala, že soud I. stupně nerespektoval aktuální rozhodovací praxi vyšších soudů. Zmínila rozhodnutí sp. zn. 29 Co 326/2021 a Konf 3/2022. K argumentům stanoviskem Evropské komise (EK) ve věcech C-221/21 a C-222/21 uvedla, že Soudní dvůr Evropské unie (SDEU) do svých rozhodnutí nic z argumentace EK nepřevzal, přitom pouze SDEU má pravomoc autoritativně vykládat evropské právo. Ve věcech SDEU C-221/21 a C-222/21 dosud nebylo pravomocně věcně rozhodnuto a závěry EK nemohou suplovat závěry SDEU. Ostatně § 109 odst. 1, písm. d) o. s. ř. zná řízení o předběžné otázce vedené před SDEU, nikoliv dotaz soudu EK. Pokud jde o rozhodnutí Konf 3/2022, konfliktní senát se ztotožnil s argumentací žalobkyně co do časové působnosti § 65a z hlediska posouzení věcné příslušnosti. Dále žalobkyně uvedla, že EK se nemůže vyjadřovat k tomu, zda soudní přezkum v rámci ČR je souhlasný s požadavky směrnice 2012/34/EU, když tato směrnice žádné požadavky na soudní přezkum správního rozhodnutí nestanoví. Argumentovala dále nutností rychlosti a hospodárnosti řízení. Zmínila zjevně nepřátelský přístup ÚPDI k provozovatelům infrastruktury a manifestovanou podporu dopravců. Trvala tedy na tom, že přezkum rozhodnutí dle hlavy V. o. s. ř. možný je, přičemž rozhodující je povaha právních vztahů. Dále požadovala vrácení celého soudního poplatku.
5. V obdobném duchu jako žalobkyně pak ve svém vyjádření argumentoval účastník České dráhy, a. s. Poukazoval na to, že již po účinnosti novely ZoD, č. 426/2021 Sb., rozhodoval Obvodní soud pro Prahu 1 v řízení sp. zn. 35 C 82/2020 a 27 C 188/2020, soud I. stupně by tak musel náležitě zdůvodnit svůj odklon od těchto rozhodnutí. Uváděl, že pokud by měl být Obvodní soud pro Prahu 1 věcně nepřislušný, bylo by nutné, aby Městský soud v Praze tuto skutečnost ex lege konstatoval.
6. Účastník PDV RAILWAY a. s. pak ponechal rozhodnutí na úvaze soudu.
7. K napadenému usnesení i odvolání se vyjádřil ÚPDI, odkázal na rozhodnutí SDEU C-721, z jehož bodů 84 a 86 vyplývá, že svěřit jakémukoli vnitrostátnímu civilnímu soudu úkol přímo uplatňovat právní úpravu v oblasti železniční dopravy, která vyplývá ze směrnice č. 2001/14, by porušovalo výlučnou pravomoc svěřenou regulačnímu subjektu článkem 30 této směrnice. Shledal tedy postup Obvodního soudu pro Prahu 1 respektující závazná rozhodnutí SDEU za správný. Dále rozvedl úvahu, že za situace, kdy směrnice 2012/34/EU stanoví povinnost zřídit jediný regulační subjekt v odvětví železnice a jeho rozhodnutí podléhají soudnímu přezkumu, tento rámec představuje procesní podmínku, která omezuje procesní autonomii členských států. Podle § 9 odst. 1 zákona č. 320/2016 Sb. o Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře je úkolem úřadu právě ochrana slabší strany. Pokud jde o věc sp. zn. Konf 3/2022, zde bylo předmětem řízení rozhodování o předběžné otázce.
8. Odvolací soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 212 a § 212a odst. 5 a 6 o. s. ř. včetně správnosti postupu v řízení, které jeho vydání předcházelo, aniž by ve věci nařizoval odvolací jednání v souladu s § 214 odst. 2, písm. c) o. s. ř., a odvolání neshledal důvodným.

9. V řízení jde o nahrazení správního rozhodnutí vydaného ÚPDI podle zákona o drahách. Podle § 244 odst. 1 o. s. ř. platí, že *rozhodl-li orgán moci výkonné, orgán územního samosprávného celku, orgán zájmové nebo profesní samosprávy, popřípadě smírčí orgán zřízený podle zvláštního právního předpisu podle zvláštního zákona o sporu nebo o jiné právní věci, která vyplývá ze vztahů soukromého práva (§ 7 odst. 1), a nabylo-li rozhodnutí správního orgánu právní moci, může být tatáž věc projednána na návrh v občanském soudním řízení.* Zatímco správní soudy ochranu subjektivních veřejných práv poskytují formou přezkumu napadených rozhodnutí správních orgánů, postup soudu podle části V. o. s. ř. představuje nové projednání věci, která již byla pravomocně rozhodnuta ve správním řízení, soudem. Děje se tak při splnění podmínky, že správní orgán rozhodl o nároku, který vyplývá ze soukromoprávních vztahů. Prohlášení o dráze se soukromoprávní sférou vztahů dotýká, neboť vlastník železniční cesty jím určuje pravidla pro přidělení železniční kapacity jednotlivým subjektům, upravuje tak vztahy vlastníka dráhy, provozovatele a dopravců. Doposud se rozhodovací praxe k tomuto posouzení klonila, respektovala přitom rozhodnutí dne 20. 5. 2015 sp. zn. Konf 3/2015, podle něž rozhodnutí o přezkumu prohlášení o celostátní a regionální dráze podle § 34g (nyní dle § 34e zákona o dráhách) je rozhodnutím správního orgánu v soukromoprávní věci.
10. Komentář autora Milana Podhrázského k ust. § 244 o. s. ř., publikovaný v ASPI, připouští, že posouzení otázky, zda se určité rozhodnutí správního orgánu týká vztahů soukromého či veřejného práva, není vždy jednoduché. Určovacími kritériem může být v prvé řadě výslovná právní úprava. Další vodítko představuje rozhodovací činnost zvláštního senátu, zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů. Je třeba rovněž přihlídnout k zobecňujícím závěrům soudní judikatury, případně aplikovat některou z teoretických koncepcí rozlišování soukromého a veřejného práva. Otázku příslušnosti obecného soudu k rozhodnutí o prohlášení o dráze podle části V. o. s. ř. rozhodoval konfliktní senát v rozhodnutí ze dne 20. 5. 2015 sp. zn. Konf. 3/2015.
11. V projednávané věci soud I. stupně aplikoval § 65a ZoD ve znění účinném od 1. 1. 2022. Novelou (zákon č. 426/2021 Sb.) ZoD je pro futuro zcela nepochybně stanoveno, že rozhodnutí UPDI vydaná podle zákona o drahách podléhají přezkumu správních soudů. Mezi účastníky je sporný výklad přechodného ustanovení zákona č. 426/2021 Sb. v bodu 11 čl. II, které uvádí, že *řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle zákona č. 266/1994 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.*
12. Důvodová zpráva k zákonu č. 426/2021 Sb., kterou napadené rozhodnutí cituje, uvádí k přechodným ustanovením upraveným v článku II. výslovně toto: *Bod 10 (později přecíslovaný na bod 11, pozn. odvolacího soudu) obsahuje obvyklé přechodné ustanovení týkající se nastavení pravidel pro dokončení **správních** řízení zahájených před účinností nově navrhované právní úpravy. Taková řízení se dokončí podle dosavadních právních předpisů. To nicméně neplatí, stanoví-li shora uvedená přechodná ustanovení jinak.* Toto znění zákona podle názoru odvolacího soudu umožňuje jazykový výklad v souladu s výkladem logickým tak, jak na něj nahlíží soud I. stupně - v § 65a zákona o drahách ve znění novely č. 426/2021 Sb. se uvádí, že *k soudnímu přezkumu rozhodnutí Úřadu vydaného podle tohoto zákona jsou příslušné soudy jednající a rozhodující ve správním soudnictví.* V přechodném ustanovení se z působnosti novelizujícího zákona vyjímají *řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona*, novela stanoví, že se dokončí podle ZoD ve znění před účinností novely. V celém textu novelizujícího zákona jde především o správní řízení podle ZoD, ustanovení § 65a je jediným, které řeší soudní přezkum. Důvodová zpráva pak výslovně hovoří o dokončení správních řízení podle dosavadních pravidel.
13. Odvolací soud z důvodů výše uvedených přisvědčil soudu I. stupně, pokud jde o jeho posouzení příslušnosti soudu k rozhodnutí sporu. Pro časovou působnost procesních norem platí zásada, že nabývají působnosti dnem své účinnosti. U probíhajících řízení musí zákon výslovně řešit,

zda úkony již uskutečněné zůstávají v platnosti. Platí zásada, že ode dne účinnosti zákona se v probíhajících řízeních postupuje podle nové právní úpravy, avšak účinky procesních úkonů, které byly učiněny do té doby, zůstávají zachovány. V přechodných ustanoveních zákona musí být výslovně upraveny všechny odchylky od této zásady. Citované přechodné ustanovení definici takové výjimky, podle které by **soudní řízení** zahájená před účinností zákona č. 426/2021 Sb. měla proběhnout podle dosavadní právní úpravy, neobsahuje.

14. Na webových stránkách ÚPDI <https://www.updi.cz/cs/statni-sprava-a-kontrola/soudni-rozhodovani> je přehled soudních řízení o nahrazení prohlášení o dráze, převažují rozhodnutí, kterými obecný soud po 1. 1. 2022 řízení zastavuje a poučuje účastníky o lhůtě k podání žaloby k věcně příslušnému správnímu soudu. Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl opakovaně ve prospěch příslušnosti správních soudů (srov. rozhodnutí ze dne 23. 2. 2023, č. j. 15 Co 48/2023, ze dne 2. 2. 2023, sp. zn. 29 Co 5/23). Rozhodovací praxe Městského soudu v Praze se tak aktuálně v tomto názoru ustálila.
15. Odvolací soud ani neshledává, že se právní úprava příslušnosti k projednání sporu zásadním způsobem dotkne nepříznivě práv účastníků řízení. Naopak v řízení podle zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, vytvoří lepší možnost postihnout veškeré subjekty, jejichž práva mohla být přezkoumávaným správním rozhodnutím dotčena prostřednictvím institutu osoby zúčastněné na řízení dle § 34 s. ř. s. Přijatý výklad zákonného ustanovení účinného od 1. 1. 2022 neznamena odepření spravedlnosti žalobci, naopak jej v souladu s evropskou právní úpravou směřuje na správní soudnictví, kde jsou jeho práva v plné míře zachována.
16. Pokud jde o argument rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 7. května 2014, č. j. 1 As 28/2014-62, potvrzeným rozhodnutím zvláštního senátu ze dne 20. května 2015, č. j. Konf 3/2015-13, odvolací soud dospěl k názoru, že závěry Nejvyššího správního soudu, formulované v rozsudku ze dne 7. 5. 2014, č. j. 1 As 28/2014-62, a rovněž rozhodnutí zvláštního senátu ze dne 20. 5. 2015 č. j. Konf 3/2015-13, jsou překonány a v projednávané věci jsou věcně příslušnými soudy ve správním soudnictví.
17. Pokud jde o rozhodnutí konfliktního senátu ze dne 16. 1. 2023, č. j. Konf 3/2022-53, konfliktní senát v něm řešil spor o věcnou příslušnost mezi senátem 3 A Městského soudu v Praze, rozhodujícím ve správním soudnictví a odvolacím senátem 29 Co Městského soudu v Praze, rozhodujícím v občanském soudním řízení podle části páté o. s. ř. ve věci návrhu na vydání předběžného opatření, spočívající v uložení zákazu žalobkyni používat v rozsahu uvedeném v rozhodnutí přílohy „B“ a „C“ Změny č. 2 Prohlášení o dráze vydané žalobkyní, obsahující nový výpočet složky ceny za použití přístupových komunikací pro cestující ve vlaku osobní dopravy při uplatňování ceny za užití dráhy jízdou vlaku.
18. ÚPDI podal k věci stanovisko s argumentací, se kterou se odvolací soud ztotožňuje: *Ve vztahu k meritorním rozhodnutím je nicméně třeba se od zmínované judikatury odklonit, neboť došlo k významné úpravě právních poměrů, zejména k transpozici směrnice 2012/34/EU, ve které jsou upraveny podmínky přezkumu správy sítí (Prohlášení o dráze) regulačním subjektem i následný soudní přezkum. Byl zřízen Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře jako ústřední správní úřad pro užívání drážní dopravní infrastruktury a přístup k této infrastruktuře a jako jediný regulační subjekt pro železniční odvětví, dále došlo k významným změnám zákona o dráhách, zejména k výslovnému zavedení příslušnosti soudů ve správním soudnictví pro přezkoumání rozhodnutí Úřadu a bylo zcela změněno ustanovení o přezkumu souladu Prohlášení o dráze se zákonem. Regulační subjekt ztratil oprávnění měnit text Prohlášení o dráze a nově vznikla možnost zahájit řízení z moci úřední; také byl vydán rozsudek Soudního dvora Evropské unie (dále jen „SDEU“) ze dne 9. 11. 2017, ve věci C-489/15, CTL Logistics, ve kterém byl vysloven závazný právní názor, že věci, ve kterých je příslušný regulační subjekt, nelze rozhodnout v občanském soudním řízení, a rovněž rozsudek SDEU ze dne 8. 7. 2021, ve věci C-120/20, Koleje*

Mazowieckie, v němž byla potvrzena výlučnost přezkumného mechanismu zavedeného směrnicí (odst. 9 citovaného rozhodnutí).

19. Konfliktní senát aplikoval § 244 odst. 1 o. s. ř., § 3 zákona č. 320/2016 Sb., o Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře, ve znění účinném od 1. 4. 2017, podle nějž je „Úřad je ústředním správním úřadem pro a) užívání drážní a letecké dopravní infrastruktury a přístup k této infrastruktuře, b) užívání zařízení služeb na drážní dopravní infrastruktuře a přístupu k těmto zařízením, c) cenovou kontrolu v oblasti užívání drážní dopravní infrastruktury a zařízení služeb podle zákona upravujícího působnost orgánů České republiky v oblasti cen a d) poskytování podpory provozování evropské služby elektronického mýtného“ (odstavec 1). „Úřad je při výkonu své působnosti nezávislý, postupuje nestranně a řídí se přitom pouze zákony a jinými právními předpisy“, § 54 odst. 1 zákona o drahách, ve znění účinném od 1. 4. 2017, „státní správu ve věcech drab vykonávají drážní správní úřady, kterými jsou Ministerstvo dopravy a Drážní úřad. Státní správu ve věcech drab vykonávají rovněž Drážní inspekce a Úřad“, a § 65a odst. 2 zákona o drahách, ve znění účinném od 1. 2. 2022, podle nějž „k soudnímu přezkumu rozhodnutí Úřadu vydaného podle tohoto zákona jsou příslušné soudy jednající a rozhodující ve správním soudnictví“. citoval přechodné ustanovení čl. II bodu 11. zákona č. 426/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 266/1994 Sb., o drahách, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů: *Řízení zahájena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle zákona č. 266/1994 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.* „V projednávané věci pak bylo podstatné, že podle § 70 písm. b) s. ř. s. „ze soudního přezkoumání jsou vyloučeny úkony správního orgánu předběžné povahy“.
20. Konfliktní senát podrobně se zabýval všemi prvky právního posouzení příslušnosti k projednání a rozhodnutí o návrhu na předběžné opatření a ve věci samé. V odst. [27] konfliktní senát uvádí: *Nad rámec uvedeného lze dodat, že s účinností od 1. 2. 2022 byl zákonem č. 426/2021 Sb. změněn zákon o drahách. Mimo jiné bylo vloženo nové znění ustanovení § 65a zákona o drahách, v jehož odstavci 2 je výslovně stanoveno, že k soudnímu přezkumu rozhodnutí Úřadu vydaného podle tohoto zákona jsou příslušné soudy jednající a rozhodující ve správním soudnictví. Pro soudní přezkum rozhodnutí Úřadu je proto vyloučena aplikace části páté o. s. ř. (viz Lojda, J. Zákon o drahách: komentář. 2. vydání, Praha: Wolters Kluwer, 2022, s. 397). Daná úprava však není použitelná na posouzení věcné příslušnosti v této věci z hlediska časové působnosti (viz čl. II bod 11. zákona č. 426/2021 Sb.). Bližší rozbor, zejména důvod extenzivního výkladu přechodného ustanovení v rozhodnutí chybí. Odvolací soud se tímto dovětkem „nad rámec“, obsaženým v odůvodnění rozhodnutí, necítí být vázán. Konfliktní senát nerozhodoval o totožném předmětu řízení. Otázky časové působnosti zákona č. 426/2021 Sb. se v tomto rozhodnutí dotkl, ale nevysvětlil, z jakého důvodu vztáhl výjimku z citované procesní zásady, upravenou v zákoně pro správní řízení také na soudní řízení. Nepochybně jsou soudy vázány výrokem citovaného rozhodnutí, kterým konfliktní senát rozhodl o obecné příslušnosti rozhodnout o předmětném návrhu na nařízení předběžného opatření.*
21. Je však třeba zopakovat, že s ohledem na stanovisko EK, právní úpravu danou shora uvedenými směrnici i rozhodovací praxi SDEU uvedenou výše bylo nutné otevřít otázku věcné příslušnosti a z výše uvedených důvodů pak odvolací soud příslušnost obecných soudů k přezkumu rozhodnutí podle hlavy V. o. s. ř. též neshledal. K porušení zásady *perpetuatio fori* vyjádřené v § 11 odst. 1 o. s. ř. nedošlo, neboť soudy v zásadě opětovně přezkoumaly svou věcnou příslušnost ke dni podání žaloby též s přihlédnutím ke smyslu výše uvedených směrnic a novele ZoD zavádějící § 65a, a tím i soudní přezkum dané agendy ve správním soudnictví. Ustanovení § 65a odst. 2 ZoD není totiž novou procesní úpravou v pravém slova smyslu, nýbrž impulsem zákonodárce k přechodu od dosud zastávaného procesního postupu s ohledem na pochybnosti o jeho souladu s čl. 56 odst. 10 směrnice č. 2012/34/EU. Lze souhlasit s argumentem Evropské komise (a UPDI), že pokud občanskoprávní soud zcela vstupuje do pozice regulačního subjektu (což při novém rozhodování o věci projednávané ve správním řízení soud rozhodující v řízení dle části páté o. s. ř. činí – jak podle textu zákona, tak podle doktríny), může tím být zasažena jednotnost přezkumu

rozhodnutí přijatých provozovatelem infrastruktury prováděného regulačním subjektem, která je směrnicí chráněna jako jeden ze základních prvků pro zajištění rovného zacházení s železničními podniky, a to zvláště v situaci, kdy tu není ani jediný věcně a místně příslušný soud povoláný k přezkumu správnosti totožného rozhodnutí UPDI a místní příslušnost soudu je závislá na tom, kdo přezkumné občanské soudní řízení zahájí.

22. Akcesorické rozhodnutí o nákladech řízení opřené o § 146 odst. 1, písm. b) o. s. ř. je správné, procesní zavinění na zastavení řízení je v tomto případě nevyhraněné, při podání žaloby převládal názor, že je příslušný obecný soud.
23. Ze všech těchto důvodů odvolací soud napadené usnesení soudu I. stupně postupem dle § 219 o. s. ř. jako věcně správné potvrdil, včetně správného rozhodnutí o nákladech řízení a vrácení soudního poplatku.
24. O nákladech odvolacího řízení rozhodl odvolací soud podle § 224 odst. 1 ve spojení § 142 odst. 1 o. s. ř. per analogiam – žalobkyně nebyla v odvolacím řízení úspěšná, účastníci se s jejím názorem ztotožnili či ponechali rozhodnutí na úvaze soudu. Nelze u nich tedy hovořit o procesním úspěchu.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze za splnění podmínek upravených v § 237 o. s. ř. podat dovolání ve lhůtě 2 měsíců od doručení k Nejvyššímu soudu prostřednictvím soudu I. stupně.

Praha 27. června 2023

JUDr. Tomáš Vejnar v. r.
předseda senátu